

www.humak.fi

Opinnäytetyö

Nuoret kävijät Tampere-talossa

Nuorisolle suunnattu kysely

Jiri Ahonen

Kulttuurituotanto
(240 op)

Arvioitavaksi jättämisaika
(11/2018)

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kulttuurituotanto

Tekijät: Jiri Ahonen
Opinnäytetyön nimi: Nuoret kävijät Tampere-talossa – Nuorisolle suunnattu kysely
Sivumäärä: 33
Työn ohjaaja(t): Minna Hautio
Työn tilaaja(t):

Tämän opinnäytetyön tarve lähtee liikkeelle siitä, miten Tampere-taloon saisi lisää nuorempaa asiakaskuntaa. Tutkimuksessa selvitän, minkälaisia tapahtumia nuoriso ja nuoret aikuiset haluavat ja toivovat Tampere-talossa järjestettävän lähitulevaisuudessa.

Tampere-talo on avattu vuonna 1990 ja sen ainoa osakkeiden omistaja on Tampereen kaupunki. Tampere-talo on Pohjoismaiden suurin kongressi- ja konserttikeskus. Tampere-talon yhteydessä toimii myös Tampere Filharmonia, Tuhto-ravintola sekä maailman ainoa Muumimuseo. Vuonna 2017 Tampere-talossa vieraili 481 000 kävijää.

Opinnäytetyöni tavoitteena on hahmottaa paremmin, millaista tapahtuma tarjontaa nuoret kävijät toivoisivat Tampere-talolta.

Työni menetelmät pohjautuvat kävijäkyselyyn sekä sähköpostihaastatteluihin kahden kotimaisen kulttuuritalon sähköpostihaastatteluihin: Kuopion Musiikkitalon tuottajalle ja Lahden Sibeliustalon ohjelmapäällikölle. Kävijäkysely suoritettiin Tubetour 2018- tapahtuman yhteydessä Tampere-talolla sekä sosiaalisessa mediassa. Kyselyyn vastasi 256 nuorta henkilöä.

Opinnäytetyön tulokset näkyvät muistiona, jossa on yhteenveto kävijäkyselyn tuloksista sekä kehittämisehdotuksia. Tätä muistiota Tampere-talon ohjelmatoimisto voi hyödyntää, kun se lähtee rakentamaan lähitulevaisuuden ohjelmistoa. Tuloksien perusteella löytyi kehittämisehdotuksia miten Tampere-talo voisi tulevaisuudessa vastata paremmin nuorten toivoisiin koskien kulttuuritapahtumia. Kehittämisehdotuksina mainittakoon seuraavia toimenpiteitä. Tampere-talon kannattaisi teettää kohderyhmälle laajempia kävijätutkimuksia, jotta nuorison mieltymyksistä saataisiin tarkempaa tietoa. Lisäksi nuorisoa voisi ottaa mukaan tapahtumien suunnitteluun. Kohderyhmää houkuttelevaan markkinointiin kannattaisi kiinnittää huomiota. Kyselyssä esiin tulleet toiveet olivat monipuolisia kattaen erilaisia kulttuuri- ja taideohjelmaa. Näitä toiveita kannattaisi huomioida tulevaisuuden ohjelma suunnittelussa. Jotta Tampere-talon kävijäkunta olisi mahdollisimman monipuolinen.

Asiasanat: kulttuuritapahtumat, nuoret, kyselytutkimus, konserttitalo, Tampere-talo

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
The Degree Programme in Cultural Management

Author: Jiri Ahonen
Title: Younger audience in Tampere Hall – Survey focused on youth
Number of Pages: 33
Supervisor(s): Minna Hautio
Subscriber(s):

This thesis arises from the need to examine how to get more younger audiences to the Tampere Hall. In this thesis I look into what kind of events younger audiences are interested in and what kind of events younger audiences want Tampere Hall to organize in the near future. The survey had 256 young participants.

Tampere Hall grand opening was held in 1990 and its only shareholder is the city of Tampere. Tampere Hall is the largest congress and concert hall in the Nordic countries. Tampere Philharmonic Orchestra, Tuhto Restaurant and world's only Moomin Museum also locates at Tampere Hall. In the year 2017 Tampere Hall had 481 000 visitors.

My thesis goal was to piece together what kind of events younger audiences wants to be held at Tampere Hall.

My working methods are based on a survey and email interviews for the producer of Kuopion Musiikkikeskus and the program manager of Sibelius Hall. The data was gathered during the Tubetour 2018 at Tampere Hall and in social media. The survey had 256 young participants.

The findings of this thesis are presented as a memo in which there is a summary of the survey's results and development ideas. This memo can be utilized when Tampere Hall plans near future events. Findings of the survey as an example. Tampere Hall should make more in depth surveys focusing on younger audiences. Then, Tampere Hall could get more focused data on what younger audiences want for Tampere Hall events for the future. Additionally, they should also involve younger audience for future event planning. They should also remember making marketing appeal for a younger audience. Findings of survey included a wide spectrum of different culture and art fields. These findings Tampere Hall should take in to consideration when planning future events, so audience base would me as wide as possible.

Keywords: culture events, youth, survey, culture centre, Tampere

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	5
2 CASE: TAMPERE-TALO	7
3 NUORTEN VAPAA-AJAN KÄYTTÖ	10
4 MENETELMÄT	11
5 ANALYYSI	15
5.1 Benchmarkkaus.....	17
5.2 Kysely	23
6 YHTEENVETO	27
LÄHTEET	31

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarve lähtee liikkeelle siitä, miten Tampere-taloon saisi lisää nuorempaa asiakaskuntaa. Tutkimuksessa selvitän, minkälaisia tapahtumia nuoriso ja nuoret aikuiset haluavat ja toivovat Tampere-talossa järjestettävän lähitulevaisuudessa. Lisäksi tarkastelen, kuinka hyvin Tampere-talo pystyy jo tällä hetkellä vastaamaan nuorten kävijöiden toiveisiin ja miten Tampere-talo ottaa nuorison huomioon ohjelmistossaan.

Tällä hetkellä suurimmaksi osaksi kulttuurilaitoksien kävijäkunta on varsin iäkästä. Nuoria kävijöitä näkee Tampere-talon tapahtumissa suhteessa harvemmassa määrin kuin aikuisia kävijöitä. Nuorison saaminen käymään Tampere-talon tapahtumissa toisi sille laajempaa asiakaskuntaa. Olisi tärkeää, että nuoret kävijät korvaisivat kävijämäärää, kun iäkkäämpi kävijäkunta aikanaan poistuu käyttämästä Tampere-talon palveluita. Tämä on tärkeää myös Tampere-talon talouden näkökulmasta katsottuna. Kulttuurin rahoitus on ollut Suomessa suotuisaa 2010-luvun taitteeseen saakka, tämän jälkeen on nähty leikkauksia ja niin myös nähdään Tampere-talonkin rahoituksessa tulevana. Toisaalta myös väestön ikääntyminen jatkuu ja nuoria on entistä vähemmän tulevaisuudessa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017, 21,23.)

Aloitin harjoittelun Tampere-talon ohjelmaosastolla syyskuussa 2017. Harjoittelupaikan valitsin, sillä perusteella että halusin oman harjoittelupaikan mukavuusalueeni ulkopuolelta kehittääkseni ammatillista osaamista.

Toimin pienen tamperelaisen kulttuuriyhdistyksen Mavericks Ry:n puheenjohtajana sekä tuottajana. Mavericks Ry on yleishyödyllinen tamperelainen yhdistys, joka on perustettu virallisesti vuonna 1997. Sitä ennen Mavericks toimi kulttuuriaktiivina kaveriporukkana, joka aloitti toimintansa vuonna 1992. Yhdistyksen toiminta keskittyy pääsääntöisesti alakulttuuri genreistä psychobilly -musiikki tapahtumien järjestämiseen. Yhdistyksen toiminnan ulkopuolella lisäksi järjestän DIY periaatteella erilaisia ja kokoisia punk- keikkoja,-tapahtumia ja -kiertueita. En ole tyypillinen Tampere-talon asiakas, ja juuri siitä syystä minua kiinnostaa mitä Tampere-talolla on tarjota eri asiakassegmenteille ja miten se voisi saada uusia asiakkaita.

Kuulun ei-kävijä yleisö -luokkaa. Ei-kävijä voidaan luokitella kahteen eriluokkaa. Yleisöön joka ei ole löytänyt tiettyä taiteen alaa tai kulttuurilaitosta. Toinen luokka on sitten huomattavasti negatiivisempi sävyiltään. Tähän toiseen luokkaan luetaan henkilöt, jotka suhtautuvat ylipäättävästi negatiivisesti taiteeseen ja kulttuuriin sekä on mahdollisimman epätodennäköisiä taiteen kuluttajia (Lindholm 2015, 15). En ole missään nimessä taiteeseen ja kulttuuriin negatiivisesti suhtautuva yksilö. Edustan potentiaalista kävijäkuntaa, mutta en ole opinnäytetyön kohderyhmään kuuluva. Ennen Tampere-talossa työskentelyä en ollut käynyt siellä tapahtumissa tai konsertissa. Siksi näkisin, että oma näkökulmani voisi tuoda jotain uutta Tampere-talon kehittämiseen, eroten perinteisen käyttäjän tai Tampere-talon tyypillisen toimijan näkökulmasta.

Halusin perehtyä Tampere-talon potentiaalisiin nuoriin kävijöihin kohderyhmänä. Tilaisuus tähän aukenikin, kun olin järjestämässä Tampere-talolla Tubetour 2018 -tapahtumaa. Sen yhteydessä toteutettiin kävijäkysely. Tubetour on tubettamisen keskitänyt tapahtuma, joka kiertää ympäri Suomea tapahtuma paikoissa keväisin. Mukana tämän hetken suosikki tubettajat.

Opinnäytetyö pohjautuu kävijäkyselyyn sekä sähköpostihaastatteluihin kahden kotimaisen kulttuuritalon sähköpostihaastatteluihin: Kuopion Musiikkikeskuksen tuottajalle ja Lahden Sibelius-talon ohjelmapäällikölle.

Opinnäytetyön tulokset näkyvät muistiona, jossa on yhteenveto kävijäkyselyn tuloksista sekä kehittämissuhteita.

Tätä muistiota Tampere-talon ohjelmatoimisto voi hyödyntää, kun se lähtee rakentamaan lähitulevaisuuden ohjelmistoa.

2 CASE: TAMPERE-TALO

Tampere-talon vuoden 2017 toimintakertomuksessa esitellään visio ja missio seuraavasti:

Visio

Tampere-talo Osakeyhtiö on Suomen halutuin kulttuuri-, kongressi- ja tapahtuma-alan järjestäjä ja mahdollistaja.

Missio

Toimintamme tuottaa alueellemme kilpailukykyä sekä vetovoimaa ja asiakkaillemme oivalluksia ja hyvinvointia. (Tampere-talo 2018, 42.)

Tampere-talo on avattu vuonna 1990 ja sen ainoa osakkeiden omistaja on Tampereen kaupunki. Tampere-talo on Pohjoismaiden suurin kongressi- ja konserttikeskus. Tampere-talon yhteydessä toimii myös Tampere Filharmonia, Tuhto-ravintola sekä maailman ainoa Muumimuseo. Vuoden 2017 toimintakertomuksen mukaan Tampere-talossa vieraili 481 000 kävijää (Tampere-talo 2018b), mikä on yli kaksi kertaa sen verran mitä Tampereella oli asukkaita vuonna 2017. Asukkaita vuonna 2017 Tampereella oli 231 967 (Aamulehti 2018b). Tampere-talossa järjestettiin yhteensä 897 tapahtumaa, joista 218 oli ilmaistapahtumia ja liikevaihto oli 11,3 M€. Tampere-talossa vuonna 2017 henkilöstön määrä oli 69 henkilöä. (Tampere-talo 2018b.)

Tampere-talon kolme pääkonsertti salia ovat Iso sali, Pieni sali ja Sorsapuistosali. Kapasiteetti Isossa salissa 1952 henkilöä, Pienessä salissa 488 henkilöä ja Sorsapuistosalin kapasiteetti on noin 1000 henkilöä. (Tampere-talo 2018a.)

Isossa salissa konsertoi ja harjoittelee Tampere Filharmonia. Isoimmat kotimaiset ja kansainväliset yhtyeiden konsertit nähdään yleisesti Isossa-salissa.

Pieni sali on kotimaisten artistien yleinen esiintymispaikka. Unohtamatta ulkomaalaisia esiintyjiä. Pienis Sali luo mahdollisuuden artistien intiimimmille keikoille tai bändi ei ole vielä niin iso nimi, että kannukset riittäisivät täyttämään isoa salia. Raskaamman rockin yhtyeitä on myös nähty Pienessä salissa konsertoimassa. Esimerkiksi Mokoma teki maaliskuussa muutamia akustisia esiintymisiä ja näistä yksi oli Tampere-talossa. Yhtye esiintyi Pienessä salissa ja saikin kehuja Tamperelaisessa (Tamperelainen, 2018).

Sorsapuistosalin profiili konserttisalina on lähempänä Turun Logomoa tai Tampereen Tullikamarin Pakkahuonetta. Siellä pystyy järjestämään rockimpia konsertteja kuten Beatles Happening:iä tai vaikka hiphop-keikan kuten esim. helmikuussa 2018 nähty Grandmaster Flasin konsertti. Sorsapuisto Sali on monipuolinen konserttitalo.

Ohjelmatoimistossa työskentelee neljä henkilöä: ohjelmapäällikkö sekä kolme tuottajaa. Karkea jako on, että yksi tuottaja vastaa klassisesta musiikista ja oopperaproduktioista. Toinen vastaa kansainvälisistä rock/pop-konserteista. Kolmas vastaa kotimaisista pop/rock-konserteista. Ohjelmapäällikkö tekee niin kotimaisia ja kuin kansainvälisiä pop/rock-konsertteja. Pääsääntöisesti ohjelmapäällikkö ja kaksi tuottajaa hoitavat myös vuokrakonsertit. Näillä tarkoitetaan konsertteja, joissa ulkopuolinen ohjelmatoimisto, yritys tai yhtye vuokraa tilan käyttöön ja järjestää oman konsertin.

Tampere-talon talon rahoituksessa on huomattavissa, että kaupunki on sen avaamisen jälkeen leikannut omaa rahoitusta (rahoitustaan) huomattavasti. Vuonna 1990 Tampereen Kaupungin toiminta-avustukset olivat yhteensä 2,018 M€ ja Tampere-talon liikevaihto 2,004 M€. Eli määrät ovat suhteellisen samat. Vuonna 2017 toiminta-avustuksien määrä oli vähentynyt 1,265 milj. euroon ja liikevaihto kasvanut 11,556 milj. euroon. Tampere-talon liikevaihto on siis vuosien aikana lisääntynyt huomattavasti eli yli viisinkertaistunut vuosien aikana. Tampereen kaupunki on myös tehnyt päätöksen, että leikkaa Tampere-talon toiminta-avustuksia vuosien 2018-2022 aikana vuosittain 100 000 € (Aamulehti 2018). Avustusten suunta on siten toinen kuin esimerkiksi Saksassa, jossa valtio on vuosittain nostanut kulttuuribudjettia 465 milj. eurolla. Kulttuurin määrärahat ovat Saksassa siis vuonna 2019 noin 1,79 MRD€. (HS 2.7). Huomautuksena, että tässä on vastakkain kaupunki ja valtio. Suomen kulttuurirahaston teettämässä Rahan Kosketus tutkimuksessa mainitaan, että Suomen kulttuurin rahoituksen kasvu on reaalisesti pysähtynyt vuoden 2009 tasokorotuksien jälkeen. (Suomen kulttuurirahasto 2015, 35)

Tampere-talo on edelläkävijä ympäristövastuullisuudessa ja onkin saanut ensimmäisenä Pohjoismaisena kongressi- ja konserttitalona Joutsenmerkin vuonna 2014. Vuonna 2016 rakennettiin kattopuutarha, jonka satoa käytetään Tampere-talon ravintoloissa. Ekologinen ajattelu sai vuonna 2017 jatkoa kun Tampere-talon katolle rakennettiin aurinkoenergiavoimala. (Tampere-talo 2018c)

Tampere-talon lähitulevaisuuden suurin uudistus tulee olemaan, kun Merrlot-hotelli avataan syksyllä 2019 Tampere-talon yhteyteen. Tällä uskotaan saavan lisänäkyvyyttä Tampere-talolle sekä tietysti tuovan lisää asiakkaita talolle. Hotellin avulla Tampere-talo hallitsee paremmin asiakaspolun. Ulkopaikkakuntalainen asiakas pystyy samalla kerralla saamaan kaikki konserttiin liittyvät palvelut kuten kotoa käsin tilamaansa konserttilipun, ruokailun ja yöpymisen. Asiakkaan täytyy enää vain huolehtia kuljetuksista. Tampere-talo on myös järjestänyt kuljetuksia esim. kevään 2018 Wienin filharmonikkojen Suomen ainoan konsertin yhteydessä. Tarjolla oli konsertin jälkeen lähtevä maksuton bussikuljetus Helsinkiin (Tampere-talo 2018d)

Työsuhteeni aikana, joka käsitti syyskuun 2017 ja maaliskuun 2018 välisen ajan, nuorisolle ja kohderyhmälle suunnattuja kulttuuri -ja taidetapahtumia oli Tampere-talossa varsin hyvin. Esimerkiksi tämänkaltaisia olivat Paula Vesala ja Jenni Vartiainen konsertit. Ilari Johanssonin standup -show nähtiin myös syksyllä. Nämä eivät olleet kuitenkaan Tampere-talon omaa tuotantoa. Mutta esimerkiksi Olavi Uusivirran keikka, vuoden nuoret muusikot 2017 konsertti sekä Coppelia -baletti esitys olivat omaa tuotantoa.

3 NUORTEN VAPAA-AJAN KÄYTTÖ

Nykypäivän nuorilla netin käyttö näyttelee todella suurta osaa ajankäytöstä. Media Hankassa -tutkimuksen mukaan 10-29-vuotiaista vastanneista 93% käyttää nettiä päivittäin tai useammin. Pelaaminen on suosittua nuorison keskuudessa. Teini-ikäisenä pojat käyttävät pelaamiseen huomattavasti enemmän aikaa kuin tytöt. Alle 30-vuotiaina tilanne on tasoittunut ja he pelaavat saman verran. 81% nuorista kuitenkin vastaa, että käyttävät medioita sopivasti. Pelaamisella tarkoitetaan tietokone-, konsoli- ja älypuhelinpelien pelaamista. (Media Hankassa Infografiikka 2016).

Opinnäytetyön kohderyhmään kuuluvat 1990-luvulla syntyneet käyvät eniten Hiphop ja elektronisen tanssimusiikin eli EDM-musiikin konserteissa. 15-24-vuotiaiden ikäluokassa suuret ulkoilmankonsertit ovat todella suosittuja. (Tilastokeskus 2018, 13-14)

E-urheilu on kilpapelamista tietotekniikka hyödyntäen ja se onkin kovassa kasvussa (Ilta-sanomat 2018a). E-urheilu ei olekaan mitään lasten harrastelua vaan siinä liikkuu suuret summat rahaa. Vuonna 2017 palkintorahoja jaettiin yli 114 miljoonaa dollaria (Ilta-sanomat 2018b) ja seuraajia lajilla on noin 320 miljoonaa (Redbull 2018).

Tampereen kaupunki lähtee kehittämään e-urheilukaupunkia itsestään, kun muun muassa Varalan Urheiluopisto, Ideapark, Classic ja Tampereen kaupunki aloittavat yhteistyön (Ilta-Sanomat 2018c).

Tampereelle suunnitellaan koko kaupunkirakenteen kattavaa toimintamallia tukemaan esportsin nopeaa kasvua. Yhteistyökuvion tarkoitus on lisätä esportsin ymmärrystä ja yhteiskunnallista hyväksymistä. Uuden toimintamallin tarkoitus on myös ehkäistä nuorten syrjäytymistä, tukea heitä pelaamisessa sekä luoda polku kohti huippupelaajan uraa (Ilta-Sanomat 2018c).

Tampereen kaupunki järjestää laajasti nuorisolle erilaisia kulttuuritapahtumia ja he pääsevätkin vaikuttamaan näiden sisältöihin sekä järjestämiseen. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut pyrkivät myös edistämään, että nuoriso pääsee nauttimaan marginaalisimmista kulttuurin ja taiteen aloista. He myös tukevat, että nuoriso pääsee tuomaan esille omia marginaalisempiakin taiteen aloja. Tukea löytyy myös omien kulttuuriprojektien toteuttamiseen. (Nuorten Tampere 2018).

Lindholmin Ei-kävijästä osalliseksi -tutkimuksessa mainitaan, että kulttuurilaitosten kävijöiden keski-ikä on todella korkea, yli 60 vuotta ja tutkimuksen teettäjän Humakin kokemuksen mukaan yleensä kulttuuri- ja taidelaitokset eivät ole huolissaan nuorten ja nuorten aikuisten vähäisestä osuudesta (Lindholm 2015, 23). Samassa tutkimuksessa esimerkiksi nuoret opiskelijat perustelevat sitä, etteivät käy kulttuuritapahtumissa taloudellisen tilanteesta johtuen. Itse pystyn allekirjoittamaan tämän, vaikka käynkin vuodessa paljon live-klubikeikoilla. Näiden liput pääsääntöisesti liikkuvat viiden ja kahdenkymmenen euron välissä. Ei ole yksinkertaisesti varaa kulttuurilaitoksen tapahtumiin joiden liput ovat kalliimpia. (Lindholm 2015, 48).

4 MENETELMÄT

Menetelminä opinnäytetyössäni toimivat Tubetour 2018- tapahtuman yhteydessä tehty kysely sekä pohjoismaisten kulttuuritalon benchmarkkaus ja sähköpostihaastattelut kahdelle kotimaiselle kulttuuritalolle.

Kysely toteutettiin hyödyntäen Webropol kyselytutkimustyökalua. Pyrin kyselyssä selkeyteen ja kohtuulliseen pituuteen. Kysymykset pyrittiin myös laatimaan helppotajuiseksi. (Kyselylomakkeen laatiminen 2010).

Sähköpostihaastattelu on menetelmänä joustava. Haastattelu kysymyksien teko vaatii huolellista suunnittelua ja olin laatinut kysymykset etukäteen kulttuuritalojen ohjelmapäälliköille ja tuottajalle. Kysymykset olivat avoimia mihin haastateltavat pystyivät vastamaan omin sanoin. (Tutki ja kirjoita 2012, 205-206.)

Kaksi luokittelusanaa joilla voisin parhaiten kuvailla omaa benchmarkkaustyötäni ovat riippumaton ja laadullinen. Ensimmäisellä luokalla tarkoitetaan, etten luonut kontakteja tässä tapauksessa Tukholmaa tai Tallinnan Kulttuuritaloihin. Käytin tietolähteinä talojen nettisivuja. Toisessa luokittelussa tuodaan benchmarkkauksia sanallisesti esille. Opinnäytetyössä kulttuuritalot ovat esitelty sanallisessa muodossa. (Karjalainen, 2002)

Valitsin kaksi kotimaista sekä kaksi pohjoismaista kulttuuritaloa benchmarkkauskohdeikseni. Pohjoismaiset kulttuuritalot valikoituivat, sillä perusteella, että en ole käynyt kummassakaan. Joten minulla ei ole kummastakaan ennakkokäsitystä vaan arvioni

perustuu siihen, miten ne viestivät itsestään. Halusin tutkia millaisia kulttuuritalot ovat Suomessa. Lahti ja Kuopio valikoituivat koska ovat melko samankokoisia kaupunkeja kuin Tampere. Ovat keskenään samankokoisia, mutta itse asiassa puolet pienempiä kuin Tampere. Siinä mielessä ne ovat saman tyyppisiä keskenään, että edustavat alueensa keskuskaupungin kulttuuritaloja, jotka ovat profiloituneet musiikkituotantoihin ja erityisesti taidemusiikkituotantoihin.

Kysely toteutettiin kaksiosaisena maaliskuussa 2018. Tubetour 2018 -tapahtuman yhteydessä ja tämän jälkeen kysely julkaistiin Tampere-talon some-kanavissa. Kysely oli auki maaliskuun loppuun asti. Vastanneiden kesken arvottiin kaksi lippua Tampere-talon oman tuotannon tapahtumiin.

Kohderyhmänä toimi siis nuoriso ja idea oli selvittää hieman, mitä nuoriso haluaisi nähdä Tampere-talossa. Keväällä ohjelmaosastolla oli myös tekemässä viimeistä harjoitteluaan restonomiopiskelija, jonka pyysin mukaan auttamaan kyselyn toteutuksessa. Hän pääsi mukaan käytännössä tuotantoprosessiin ja hänellä olisi hyvää tietämystä kohderyhmästä.

Yhdessä ideoinnin perusteella päätimme pitää kyselyn mahdollisimman lyhyenä, jotta vastaajat keskittyisivät kyselyn täyttämiseen ja heillä pysyisi mielenkiinto yllä vastauksiin. Ylipitkä kysely voi karkottaa vastaamishalut (Tietoarkisto 2010). Kysely käytännössä jakaantui kahteen eri vaiheeseen. Tapahtumapäivänä kyselyyn vastattiin padeja apuna käyttäen. Heti alkumetreillä luovuimme paperikyselystä, koska kohderyhmälle padejen käyttö on hyvinkin luontevaa verrattuna paperikyselyn tekemiseen. Toinen vaihe oli julkaista kysely somessa tapahtuman jälkeen. Tämä siksi, että saisimme laajempaa otantaa kyselyyn.

Kyselyn suunnittelin siten, että kysymykset vaikeutuvat loppua kohden tai vaativat enemmän miettimistä. Tämä sen takia että loppupään kysymyksissä vastaaja on jo totunut hieman jo pohdiskelemaan. Kysely alkaa ikäkysymyksellä jota pidän varsin helppokona ja niin sanotusti sisäänheittokysymyksenä. Jätin esimerkiksi sukupuolta selvittävän kysymyksen pois kokonaan, koska en nähnyt sillä mitään merkitystä kyselyn tulosten kannalta. Seuraava kysymys oli kohdennettu Tampere-taloon, jotta saisimme Tampere-talon käyntikerroista tietoa. Tämän jälkeen kysyttiin ylipäätänsä kulttuuritapahtumissa käymistä vuoden aikana. Kaksi viimeistä kysymystä kohdentui siihen,

minkälaisesta kulttuurista pitää ja minkälaisia tapahtumia vastaajat toivoisivat Tampere-taloon tulevaisuudessa.

Tampere-talo käytti kyselyyn sponsoroitua julkaisua, jotta kyselylle saataisiin parempaa näkyvyyttä. Restonomiharjoittelija kuului kohderyhmään, joka oli nuoriso sekä nuoret aikuiset. Hänen kanssa keskusteluissa tuli esille ja selväksi, että meidän kohderyhmä ei käytä facebookkia samalla tapaa kuin vanhemmat somen käyttäjät. Heille se on enemmänkin pakollinen pahe, samalla tapaa kuin sähköposti.

Tampere-talolla on käytössä pääsääntöisesti kolme somekanavaa: facebook, instagram ja twitter. Näissä on yhteensä noin 52000 seuraajaa. (Tampere-talo vuosikertomus 2017). Instagram on näistä tällä hetkellä vielä vähiten seuraajia keräävä kanava. Tästä huolimatta valitsimme instagrammin kyselyn pääsomekanavaksi ja kyselystä tehtiin päivitys myös facebookkiin. Instagram oli pääsomekanavana, koska kohderyhmämme on läsnä siellä huomattavasti enemmän kuin Tampere-talon kahdessa muissa somekanavissa. Troot Network selvitti tuben vaikuttavuutta vuonna 2018. Kohderyhmänä oli 15-35-vuotiaat. Tutkimuksen tuloksissa Netti-tv on tärkein vastanneille, tämän jälkeen tulee Spotify ja Tube-videoiden katselu. Neljänneksi tärkeimpänä pidettiin Instagrammia pienellä erolla facebookkiin. (Tuben vaikuttavuus 2018). Tube tutkimus tukee sitä, että Instagram oli hyvä vaihtoehto somekanavista tälle kohderyhmälle. Itse Tubetour 2018 -tapahtumassa tavoitimme kyselyyn muutamia kymmeniä vastaajia. Instagrammin ja facebookin kautta saimme yli kaksisataa vastausta. Yhteensä kävijäkyselyyn tuli vastauksia 256.

Tubetour

Toteutin kyselyn Tubetour 2018 -tapahtuman yhteydessä maaliskuussa 2018. Tubetour -tapahtuma on keskittynyt tubettamiseen ja vloggaukseen. Tubettamisella sekä vloggauksella tarkoitetaan sitä, että tubettaja kuvaa ja julkaisee videoita netin video-palveluissa kuten Youtubessa. Videoiden sisältö ja aiheet voivat olla ihan mitä vaan. (Ammattinetti 2018). Tubettaminen sekä vloggaaminen on hyvinkin suosittuja tällä hetkellä nuorison ja nuorten aikuisten keskuudessa. Koin että tämänkaltaisen tapahtuman yhteydessä saisin kyselyyn hyvän otannan potentiaalisten Tampere-talon nuorten kävijöiden mieltymyksistä.

Tubetour kerää kasaan suosituimmat tubettajat Suomesta ja kiertävät ympäri maata tapahtuman tiimoilta. Tubetour tapahtumat jakautuvat kahteen eriosoon: tubettajien esiintymisohjelmaan joka Tampere-talossa tapahtui Isossa salissa. Sekä ohjelman jälkeen tapahtuvaan meet&greet osioon. Tampere-talossa tämä tapahtui aulassa. (Tubetour 2018) Tubetour:n tuottamisesta vastaava Troot Networkin Tuben vaikuttavuus 2018 tutkimuksessa 91% kaikista 15-35-vuotiaista vastanneista katsoo tubettajien tekemää sisältöä. Vastanneita oli noin 1000. Tutkimuksen mukaan esimerkiksi 15-35-vuotiaiden kolmanneksi tärkein media on tube-videot ja niiden katselu. Tärkeimpänä he pitävät netti-tv:tä kuten esim. Netflix:iä ja toisena tulee Spotify:ta, joka on digitaalinen musiikkipalvelu. (Tuben vaikuttavuus 2018,4, 8.)

5 ANALYYSI

Yhdistystoiminnan ulkopuolella järjestelen myös DIY/TSI-meiningillä alakulttuurimusiikin keikkoja ja kiertueita. Alakulttuurilla tarkoitan punkin eri alalajeja ja musiikkia ylipäätensä, joka ei soi radioissa sekä on valtavirran ulkopuolella.

Vaan pyrkisin pääsemään paikkaan, missä olisin ulkopuolella sellaisista kulttuurialan tehtävistä, mitä teen yhdistystoiminnassa ja sen ulkopuolella. Tavoitteenani oli saada uusia ideoita ja kokemuksia sekä ammattitaitoni karttuisi ja nousi uudelle tasolle, kun pääsisin työskentelemään totuttujen työtehtävien ulkopuolella.

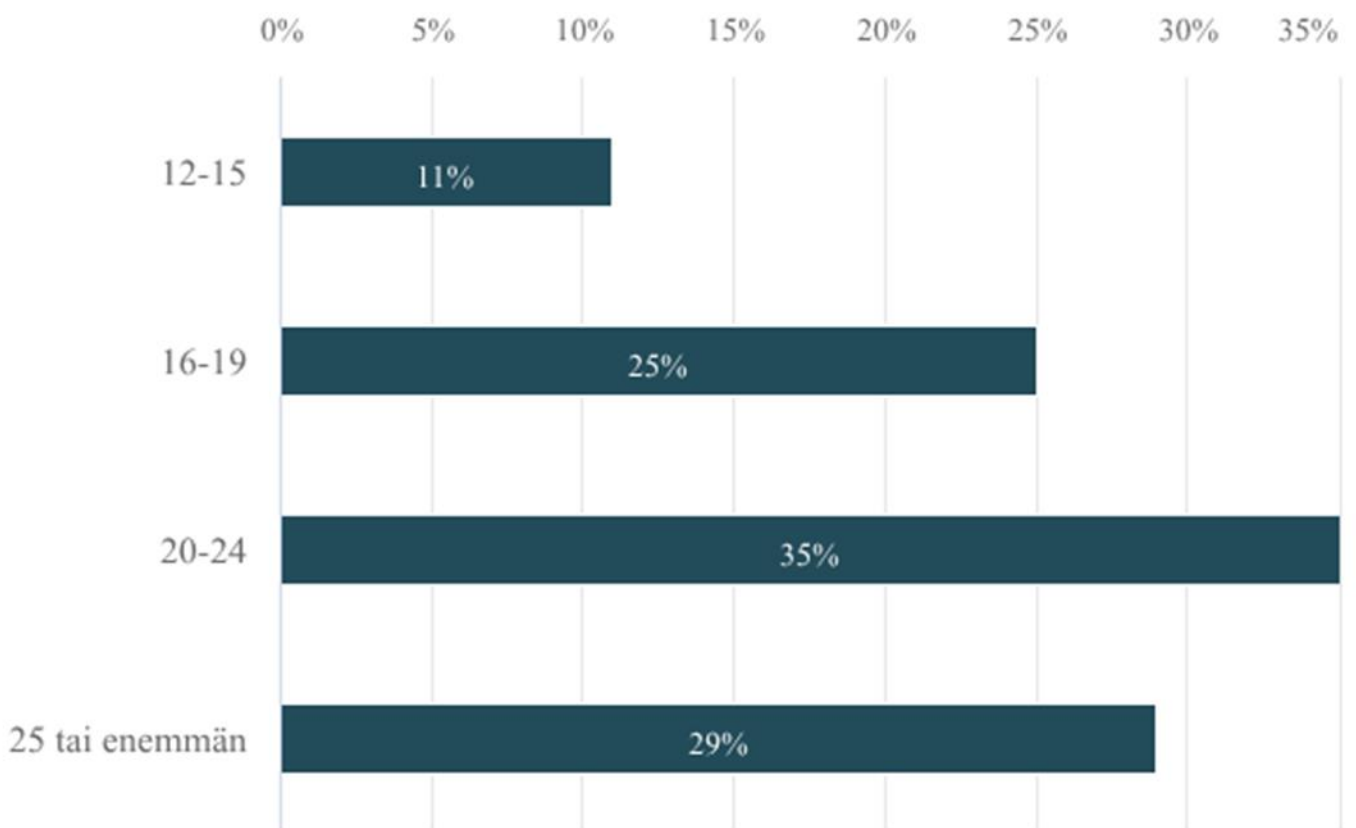
Työnkuva pysyi laajana sisältäen muun muassa Virgo nuorisomusikaalin 20v.-juhlat, Burleski Exposeen sekä esim. englantilaisen Vanessa Haynesin soul-konsertin kuin myös monenlaisia lasten kulttuuritapahtumia.

Maaliskuussa 2018 pysähtyi Tampere-talossa Tubetour 2018, jonka tuottajana toimin. Koin, että tämän nuorille suunnatun tapahtuman yleisöä tutkimalla voisi saada selvyttä siihen, miten nuoria voitaisiin saada Tampere-talon asiakkaiksi enemmänkin. Viikkopalaverissa otin asian esille ja ohjelmapäällikkö puolsi ideaani. Tästä palaverista käynnistyi kyselyn tekemisen ideointi.

Valtion Nuorisoneuvoston teettämän tutkimuksen mukaan Suomessa oli vuonna 2017 nuoria iältään 15–29-vuotiaita noin 978 312. Tutkimuksen ikähaarukka oli siis 15–29-vuotiaat ja kyselyssä vastaavasti 12-vuotiaista alle 30-vuotiaisiin. Pirkanmaalla 15–29-vuotiaiden ikäryhmän määrä oli 95 008 henkilöä. (Nuoriso neuvosto 2018)

Tampereen seutukunnalla määrä oli 80 704 henkilöä. (Tietoanuorista 2018). Vertailukohteeksi otan Tampereen seutukunnan, johon kuuluvat Tampere, Nokia, Ylöjärvi, Kangasala, Lempäälä, Pirkkala, Orivesi ja Vesilahti. Valtion nuorisoneuvoston barometrin mukaan 15-vuotiaita henkilöitä oli 3949 henkilöä Tampereen seutukunnan alueella. Kokosin kyselyn seuraavien ikäluokkien otannan Tietoa nuorista vuoden 2017 indikaattoreista. 16–19-vuotiaita Tampereen seutukunnalla oli 16 852 henkilöä. 20–24-vuotiaiden määrä on 29 192 henkilöä. Tämä ikäluokka oli suurin kyselyssä. Viimeinen ikäluokka oli 25 tai enemmän. Kyselyn vastanneiden oli tarkoitus olla alle 30-vuotiaat, mutta tähän emme tiedä varmuudella, kuinka paljon tämän kohdan vastanneista oli esimerkiksi yli tämän iän. Jälkeenpäin ajateltuna tähän olisi voinut laittaa enemmän sanan tilalle luvun 29. Tampereen seutukunnan alueella tämän ikäryhmän

henkilömäärä on 30 711. Kyselyssä kun ei kysytty paikkakuntaa sen tarkemmin niin ei pysty tekemään mitään konkreettisia oletuksia, kuinka kaukaa kävijät ovat tulleet tapahtumaan. Olettamuksena pidän Tampereen kaupungin vaikutus aluetta ja Pirkanmaata. Kyselyyn vastasi yhteensä 256 henkilöä joiden ikäjakauma näkyy alla olevasta taulukosta. Positiivisena yllätyksenä oli että eniten vastanneita oli ikäluokassa 20-24-vuotiaat. Oletin että 25 tai enemmän olisi saanut eniten vastauksia. Eli iältään vanhemmat olisivat vastanneet eniten kyselyyn. Joten näkisin että, kysely on tavoittanut hyvin vielä nuorempiakin.

Taulukko1. Kyselyn vastanneiden ikäluokat

5.1 Benchmarkkaus

Case-luvussa kävin läpi Tampere-talon teknisiä tietoja ja lukuja. Tässä kappaleessa vertailen Tampere-taltoa kahteen Pohjoismaiseen kulttuurikeskukseen, jotka muistuttavat toisiaan profiililtaan ja kuinka Tampere-talo pärjää vertailussa pohjoisten pääkaupunkien konserttitalojen kanssa. Päädyin Alexela-konserttisaliin Tallinnassa ja Tukholman Kulturhusettiin. Tämän lisäksi otan myös kaksi kotimaista kulttuuritaloa vertailuun. Nämä ovat Kuopion Musiikkikeskus ja Lahden Sibeliustalo. Lisäksi haastattelin sähköpostitse Kuopion Musiikkikeskuksen tuottajaa ja Lahden Sibeliustalon ohjelmapäällikköä.

Pohjoismaisten ja kotimaisten kulttuuritalojen benchmarkkauksessa kiinnitän huomiota ohjelmatarjontaan ja kuinka näissä on otettu nuoriso huomioon ja kulttuuritalojen ympäristövastuullisuuteen, joka on tällä tärkeimpiä kasvavia trendejä ja näin olen voisin olettaa olevan nuorisoa kiinnostava asia (TS 2018).

Alexela Tallinna

Alexela avattiin vuonna 2009 reilun kahden vuoden rakentamisen jälkeen (Alexela 2018a) ja se sijaitsee Solaris viihdekeskuksessa (Visit Estonia 2018). Alexela konserttisalin kapasiteetti 1829 henkilöä (Alexela 2018a). Konserttisalit ovat hyvin saman kokoisia, koska eroa löytyy Tampere-talon Isoon salin hyväksi vain noin 100 henkilöä. Lisäksi Alexelan yhteydessä on yhdeksän erikokoista elokuvateatterisalia käytössä kongresseja varten. Henkilömäärät vaihtelevat 72 ja 525 henkilön välillä (Alexela 2018b). Tampere-talosta löytyy kaksitoista eri tilaa, jotka sopivat kongressi käyttöön. Näiden henkilömäärä vaihtelee 18 ja noin 235 henkilöön. Lisäksi Pieni sali myös taipuu kongressin pitoon, tämän kapasiteetti on 488 henkilöä. Iso sali myös toimii suurempien kongressien näyttämönä.

Alexela myös markkinoi tilojaan taidenäyttelyjen pitämiseen ja nettisivuilla sanotaankin, että talosta löytyy noin 150 metriä seinäpinta-ala, jota voi käyttää näyttelyihin (Alexela 2018c). Vastaavasti Tampere-talosta löytyy Talvipuutarha-tila, jota markkinoidaan näyttelyitä varten ja missä pääsääntöisesti näitä järjestetään.

Alexela on myös sitoutunut ympäristövastuullisuuteen kuten Tampere-talo. Alexela konserttisalilla on kansainvälinen Green Key-sertifikaattimerkki. Tampere-talolta löytyy puolestaan Joutsenmerkki. Alexela erottautuu monesta muusta konserttipaikasta

sillä, että jokaiseen lippuun lisätään 0,90€ palvelumaksu (Alexela 2018d). Tämä palvelumaksu ohjataan yrityksen ympäristövastuullisuuden kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Tämä ei ole valinnainen palvelumaksu, vaan se sisällytetään jokaiseen Alexela tapahtuman lipunhintaan.

Käytän Alexelan ja Tampere-talon nettisivuja hyväksi vertaillakseni konserttitalojen ohjelmistoa. Otin joulukuun vertailukohteeksi. Joulukuussa Alexelan konserttitalissa järjestetään 15 erilaista tapahtumaa (Alexela 2018e). Tampere-talossa puolestaan järjestetään 35 erilaista tapahtumaa.

Alexela nettisivujen perusteella loppuvuodesta löytyy joitain ohjelmaa nuorisolle. Marraskuun lopussa Alexelassa järjestetään Nuorisokonferenssi. Awaken elokuvan maailman ensi-ilta tapahtuu Black Nights Film Festivalin avajaisissa. Pietarin Kulttuuri ja taiteen Yliopiston esittämä Pähkinän Särkijä nähdään joulukuussa Alexelassa. Kärbsed esityksessä on erikseen maininta, että on mahdollista hyödyntää opiskelija-alennusta.

Tukholman Kulttuuritalo

Tukholman kulttuuritalo on yksi Pohjoismaisten suurimmista taide- ja kulttuurikeskuksista. Kulttuuritalossa on edustettuna laajasti eri kulttuurin alat. Vuosittain kulttuuritalossa käy noin kolme miljoonaa kävijää (Kulttuuritalon kotisivut, 2018a). Kulttuuritalon rakentamisen suunnittelu alkoi vuonna 1966, kun Peter Celsing voitti arkkitehti kilpailun. Vuonna 1974 kulttuuritalo avattiin yleisölle ja se on julkisen rahoituksen piirissä. Rakennuksessa toimii myös Tukholman kaupungin teatteri. (Kulttuuritalon kotisivut, 2018b)

Kulttuuritalossa on kahdeksan erikokoista tilaa, joissa voi järjestää erilaisia tapahtumia. Kapasiteetit näissä tiloissa on noin 40 henkilöstä 700 henkilöön (Kulttuuritalon kotisivut, 2018c&d). Kun vertailin keskenään kulttuurilaitoksia, oli mielenkiintoista huomata, että Kulttuuritalon suurin tila Studion, jonka kapasiteetti 700 henkilöä, on huomattavasti pienempi kuin Tampere-talon tai Alexelan isoimmat salit. Kulttuuritalosta löytyy myös kuusi eri aiheista kirjastoa.

Mielenkiintoinen havainto Tukholman kulttuuritalosta on se, että sen kotisivuilla ei mainita mitään ympäristövastuullisuudesta. Toisin kun Tampere-talon ja Alexelan kotisivuilla, joiden englannin kielisiltä sivuilta löytyy kattavasti kerrottuna, kuinka kulttuuritalot edistävät ympäristövastuullisuutta.

Tukholman Kulttuuritalon ohjelmistosta löytyy paljon monipuolista ohjelmistoa. Kulttuuritalossa tapahtuu koko ajan. Nuorisolle suunnattuja tapahtumia löytyy kaikista kulttuuri- ja taidealoilta. Muutamia poimintoja ohjelmistosta jotka sopisivat tälle kohderyhmälle ovat esimerkiksi Free Speech! – festivaali jossa yhtenä puhujana on Maria Aljochina Pussy Riotista (Kulturhuset 2018f). Toisena esimerkkinä mainittakoon K – teatterinäytelmä joka kertoo Leila K artistista (Kulturhuset 2018g). Lisäksi löytyy kolmen indie artistin yhteiskeikka, jossa esiintyvät Jenny Lysander, yhdysvaltalainen Jake Bellissimo sekä Panhandler (Kulturhuset 2018h). Yllä mainituissa tapahtumissa on opiskelija-alennus tai ovat ilmaisia, joten näillä perusteillakin nämä sopivat kohderyhmälle. Tukholman kulttuuritalolla on kaksi eri opiskelija-alennus ryhmää: alle- ja yli 26-vuotiaat.

Kuopion Musiikkikeskus

Kuopion Musiikkikeskus valmistui vuonna 1985, mutta musiikkikeskuksen suunnittelu alkoi jo vuonna 1969. Talossa toimii Kuopion kaupunginorkesterin lisäksi kolme kolme oppilaistosta. Kuopion konservatorio, Sibeliuksen Akatemian Kuopion yksikkö ja Savonia Ammattikorkeakoulun Kuopion Musiikki- ja Tanssiakatemia. Kuopion musiikkikeskuksessa järjestään vuosittain yli 300 tapahtumaa, jotka tuovat yli 100 000 kävijää taloon. (Kuopion Musiikkikeskus 2018a).

Kuopion Musiikkikeskuksen päänäyttämönä toimii konserttisali, minkä kapasiteetti 1064 henkilöä (Kuopion Musiikkikeskus 2018b). Konserttisalin lisäksi talosta löytyy seitsemän erikokoista tilaa, mitkä sopivat erilaisten tapahtumien ja kokouksien pitämiseen. Näiden kapasiteetti vaihtelee pienimmästä noin 10 hengen tilasta kamarimusiikkisaliin, joka muuntautuu noin 300 hengen tilaisuuksiin. (Kuopion Musiikkikeskus 2018c&d).

Kuopion Musiikkikeskuksellakaan ei ole omaa ympäristövastuullisuusohjelmaa nettisivuillaan. Kokouspaketti esitteessä mainitaan, että ravintolapalvelut suosivat paikallisten pientoimittajien tuotteita sekä luomua (Kuopion Musiikkikeskus kokouspaketti esite, 2017). Joten ainakin ruokatarjonnallaan Kuopion Musiikkikeskus pienentää omaa ympäristökuormitusta.

Kuopion Musiikkikeskuksen ohjelmistossa marraskuussa 2018 on 20 erilaista tapahtumaa (Kuopion Musiikkikeskus 2018e). Kohderyhmälle sopiva tapahtuma on esimerkiksi St. Petersburg Festival Ballet: Joutsenlampi balettiesitys ja tähän esitykseen on saatavilla opiskelija-alennus lippuja (Kuopion Musiikkikeskus 2018f). Kuopion Musiikkikeskuksen omiin tuotantoihin on opiskelija-alennus lippuja saatavilla laajasti.

Sibeliustalo Lahti

Sibeliustalo valmistui vuonna 2000. Talosta erikoisen tekee se, että sen pääasiallisena rakennusmateriaalina on toiminut puu ja se on merkittävä osa taloa. Metsä onkin toiminut arkkitehtien inspiraation lähteenä. Sibeliustalo on valmistuttuaan yli sataan vuoteen suurin julkinen puusta valmistettu rakennus. (Sibeliustalo kotisivut 2018a)

Sibeliustalossa vierailee vuosittain noin 200 000 henkilöä (Sibeliustalo 2018b). Talon pääsali on kapasiteetiltaan 1229 henkilöä. Sibeliustalossa toimii, myös Finlandia-klubi jossa esiintyy pop- ja rock yhtyeet. Kapasiteetti on noin 610 henkilöä. (Sibeliustalo 2018c&d). Finlandia-klubi avattiin syksyllä 2003 (Finlandia-klubin kotisivut, 2018).

Sibeliustalon pääsalissa ja Finlandia-klubilla järjestetään 26 tapahtumaa marraskuun 2018 aikana (Sibeliustalo 2018e). Sibeliustalosta löytyy 15 erikokoista tilaa, jotka sopivat kokous- ja kongressi käyttöön. Henkilökapasiteetti on noin 10 henkilöstä 1500 henkilöön (Sibeliustalo 2018f).

Sibeliustalon kotisivuilta ei löydy omaa ympäristövastuullisuusosiota. Missio, visio ja arvot-osiossa kumminkin mainitaan vastuullisuus sekä ympäristöystävällisyys (Sibeliustalo 2018g). Yhteiskuntavastuu osiossa myös tuodaan esille, että pyritään toimimaan niin, että tulevillakin sukupolvilla olisi mahdollisuus nauttia Sibeliustalosta ja sen luonnonkauniista ympäristöstä (Sibeliustalo 2018h)

Kuopion Musiikkikeskuksen tuottajan ja Lahden Sibeliustalon ohjelmapäällikön haastattelut

Haastattelin myös Kuopion Musiikkikeskuksen tuottajaa sekä Lahden Sibeliustalon ohjelmapäällikköä opinnäytetyötä varten. Lähestyin kysymyksissä nuorison ja nuorten aikuisten tapahtumiin liittyvin aiheiden kanssa. Näillä tarkoitan 15-25-vuotiaita. Näissä teemoina olivat selvittää, minkä verran vuodessa suunnilleen kohderyhmälle on suunnattu tapahtumia. Tutkivatko kulttuuritalot kohderyhmää. Onko nuorille suunnatuissa tapahtumissa ollut muutosta tai tuleeko olemaan. Onko kulttuuritaloilla määrätty tietty määrä vuodessa tapahtumia, jotka olisivat nuorisolle suunnattu pääsääntöisesti.

Sibeliustalon ohjelmapäällikkö tuo esille sähköpostihaastattelussa sen, että muutamaa tapahtumaa lukuunottamatta kaikki kulttuuritapahtumat ovat avoimia nuorisolle. Esimerkiksi Finlandia-klubin joka tarjoaa maan eturivin kärkinimiä, joista pääsee nauttimaan myös alaikäiset. (Sibeliustalon, ohjelmapäällikkö, 2018)

Kuopion Musiikkikeskuksen tuottaja avaa tarkemmin nuorille ja nuorille aikuisille suunnattujen kulttuuritapahtumien määriä, joita hän peilaa vastauksessaan vuoteen 2017. Kyseisenä vuonna kohderyhmälle tarkoitettuja tapahtumia oli kuusi ohjelmistossa. Tämän lisäksi Kuopion Musiikkikeskuksessa järjestettiin ei kaikille avoimia tapahtumia. Näistä tuottaja mainitsee kaksi kertaa vuodessa 7-luokkalaisille järjestettävän Musiikkipolku Kuopion kaupunginorkesterin kanssa. Musiikkipolun ansioista nuorten on tarkoitus tutustua Kaupunginorkesterin toimintaan (Kuopion kaupunginorkesterin kotisivut, 2018). Se on myös osa laajempaa suunnitelmaa aktivoida Kuopion kaupungin nuoria ja tarjoa mahdollisuutta nauttia kulttuuripalveluista tasa-arvoisesti. Kuopion kaupunginorkesterin sivuilla tästä tarkemmin:

Musiikkipolku kuuluu Kulttuuripolkuun ja on osa Aktiivinen lapsuus ja nuoruus Kuopiossa -ohjelmakokonaisuutta, jonka tärkeimpänä tavoitteena on aktivoida lapsia ja nuoria kulttuurin ja liikunnan avulla. Ohjelma takaa kaikille Kuopion kaupungin perusopetuksen oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet kaupungin kulttuuripalveluihin. (Kuopion kaupunginorkesterin kotisivut, 2018)

Toiseksi esimerkiksi tuottaja ottaa valtakunnallisen taidetestaajat hankkeen, jossa vieään kaikki Suomen 8-luokkalaiset kokemaan taidetta (Taidetestaajat 2018). Kuopi-

ossa he pääsivät tutustumaan Kaupunginorkesterin konserttiin. Kuopion Musiikkikeskuksessa on myös järjestetty Animecon -tapahtuma, joka on suunnattu juurikin tälle kohderyhmälle. (Kuopion Musiikkikeskuksen tuottaja, 2018). Animecon on japanilaiseen pop-kulttuurin keskittyvä tapahtuma. Tapahtuma olikin tämän genren suurimpia kesällä 2017 järjestettyjä tapahtumia Suomessa johon pääsi myös alle 18-vuotiaat. (Savon Sanomat, 2018). Vuonna 2017 Kuopion Musiikkikeskuksessa järjestettiin tälle kohderyhmälle noin 52 erilaista kulttuuritapahtumaa. Nämä sopivat tuottajan mielestä ohjelmistonsa, esiintyjänsä tai ajankohtansa puolesta kohderyhmälle. Sekä näitä tapahtumia markkinoitiin kohdennetusti mahdollisuuksien mukaan tälle kohderyhmälle. (Kuopion Musiikkikeskuksen tuottaja, 2018).

Kummassakaan kulttuuritalossa ei ole vuodelle määritelty mitään tarkkoja määriä kulttuuritapahtumille mitä vuodessa täytyisi järjestää kohderyhmälle nuoriso ja nuoret aikuiset.

Molempien kulttuuritalojen ohjelmavastaavat näkevät myös, että kohderyhmän tapahtumien määrässä ei ole ollut viime vuosina muutosta kulttuuritaloissa (Ohjelmapäällikkö & Tuottaja, 2018). Kuopion Musiikkikeskuksen tuottaja toteaa, että tosin josain tapahtumissa voi olla ollut sisältömuutosta ajasta johtuen (Kuopion Musiikkikeskuksen tuottaja, 2018).

Sibeliustalo pyrkii seuraamaan kohderyhmän mieltymyksiä ja kyselemään mitä nuoriso haluaa. Ohjelmapäällikkö tuo myös esille, että taloudellisten realiteettien mukaan kaikkoja järjestetään kohderyhmälle (Sibeliustalon Ohjelmapäällikkö, 2018).

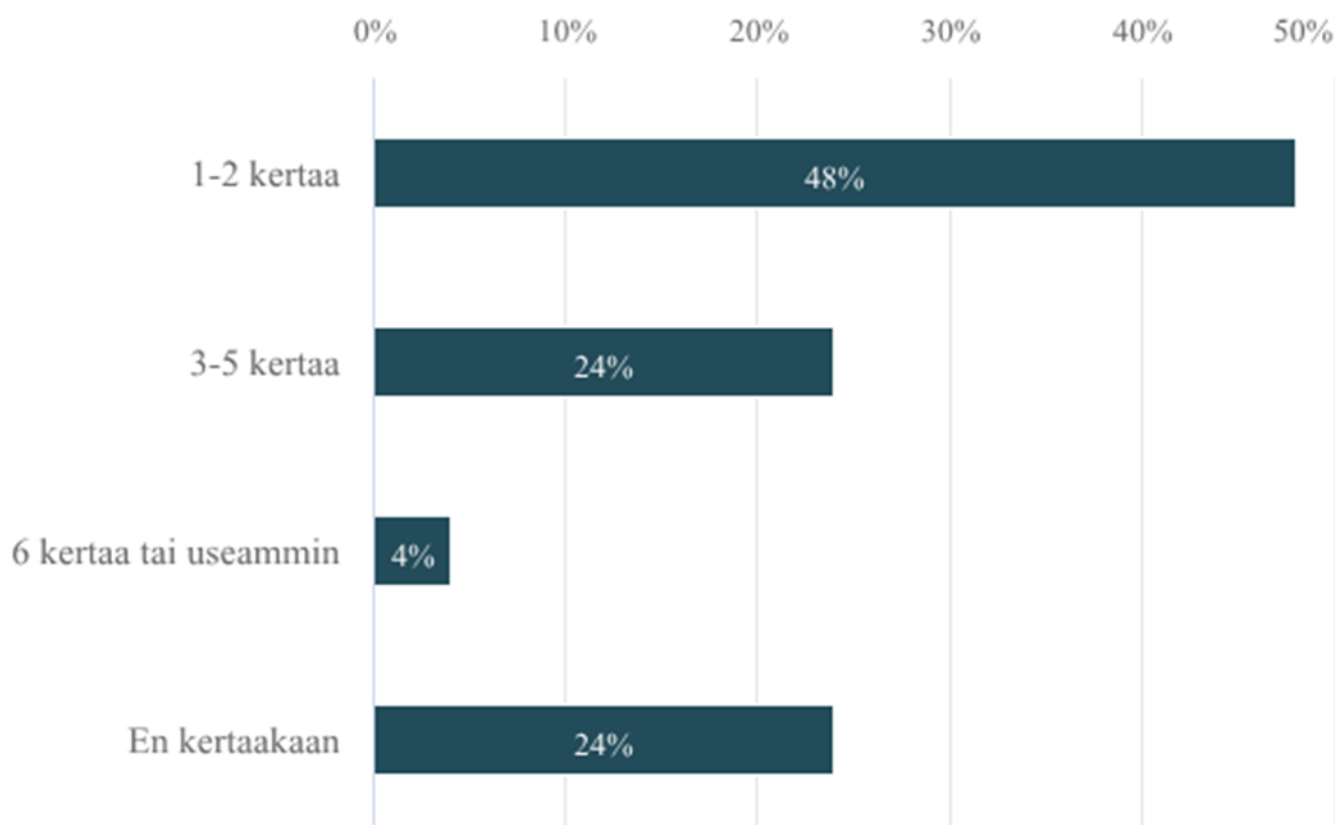
Kuopion Musiikkikeskus on vienyt kohderyhmän seuraamisen vastauksien perusteella pidemmälle. Kuopion Kaupunginorkesteri ja Kuopion Musiikkikeskus ovat mukana Kuopion kaupungin kehitysprojekteissa, joista saadaan tietoa kohderyhmästä. Kuopion Musiikkikeskus tekee säännöllisesti yleisötutkimuksia. Haastattelun vastauksen perusteella Musiikkikeskuksessa ei tehdä kohdennettua yleisötutkimusta kohderyhmälle, mutta näiden tutkimuksien mukaan tuottajan mielestä on vedettävissä johtopäätöksiä eri ikäryhmien suhteen. Näiden perusteella, sitten on mahdollista tehdä ohjelmistosuunnittelun pohjalle linjauksia. Tuottajan mukaan Musiikkikeskuksella on ollut pohdinnassa asiakasraadin muodostaminen nuorten ikäryhmästä. (Kuopion Musiikkikeskuksen tuottaja, 2018).

Sibeliustalon ohjelmapäällikkö ei näe varsinaista muutosta kohderyhmän kulttuurita-
pahtumien määrässä tulevaisuudessa. Kuopion Musiikkikeskus tuottaja näkee kohde-
ryhmän erittäin mielenkiintoisena tulevaisuutta ajatellen. Tulevaisuudessa Musiikki-
keskus pyrkii panostamaan, että kohderyhmä saadaan kulttuuripalvelujen pariin. (Si-
beliustalon ohjelmapäällikkö & Kuopion Musiikkikeskuksen tuottaja, 31.10.2018)

5.2 Kysely

Ensiksi kyselyssä kysyttiin vastaajien ikää ja tämän jälkeen seurasi kysymys: Kuinka
monta kertaa olet käynyt Tampere-talolla viimeisen vuoden aikana. Kyselyyn vastan-
neista 122 henkilöä oli käynyt 1-2 kertaa viimeisen vuoden aikana Tampere-talolla,
joka olin suurin vastaaja määrästä. 63 henkilöä ei ole viimeisen vuoden aikana käynyt
Tampere-talolla kertaakaan. 3-5 kertaa viimeisen vuoden aikana oli käynyt 61 henkilö.
Prosentuaalisesti kyselyssä on sama 24 %, johtuen tuloksien pyöristämisestä. 10 hen-
kilöä on käynyt Tampere-talolla enemmän kuin 6 kertaa.

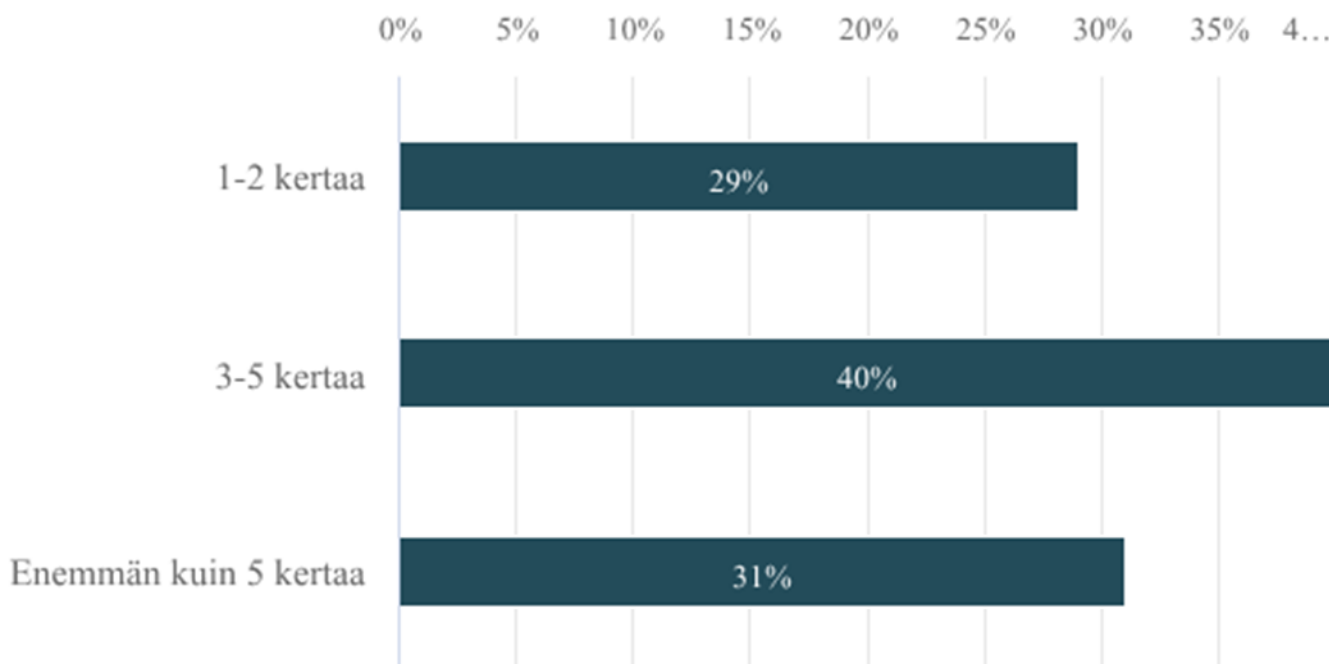
Kyselyn vastauksista vain 24 % ei ole käynyt laisinkaan viimeisen vuoden aikana Tam-
pere-talolla. Tätä pidän positiivisena asiana. 6 kertaa tai useammin vastanneiden tu-
lostta en näe niinkään yllättävän koska vaikka tapahtumat ovatkin pääsääntöisesti sal-
littuja kaiken ikäisille muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta, kuten esim. Burlesque
Expose:ta ja Sami Hedbergin syyskuussa järjestettyä standup show:ta (Tampere-talo
2018e). Tampere-talon vakio kävijän keski-ikä on korkeampi mitä kyselyn kohde-
ryhmä. Tuloksista ei voi vetää suoraa johto päätöstä kuinka paljon he ovat olleet mak-
savana asiakkaana koska Tampere-talossa tapahtuu paljon pääsymaksutonta ohjel-
maa. Kyselyn tuloksien mukaan 76 % Tampere-talo on tuttu paikka, mitä voi minun
mielestä pitää hyvänä saavutuksena.

Taulukko 2. Kuinka monta kertaa olet käynyt Tampere-talolla viimeisen vuoden aikana?

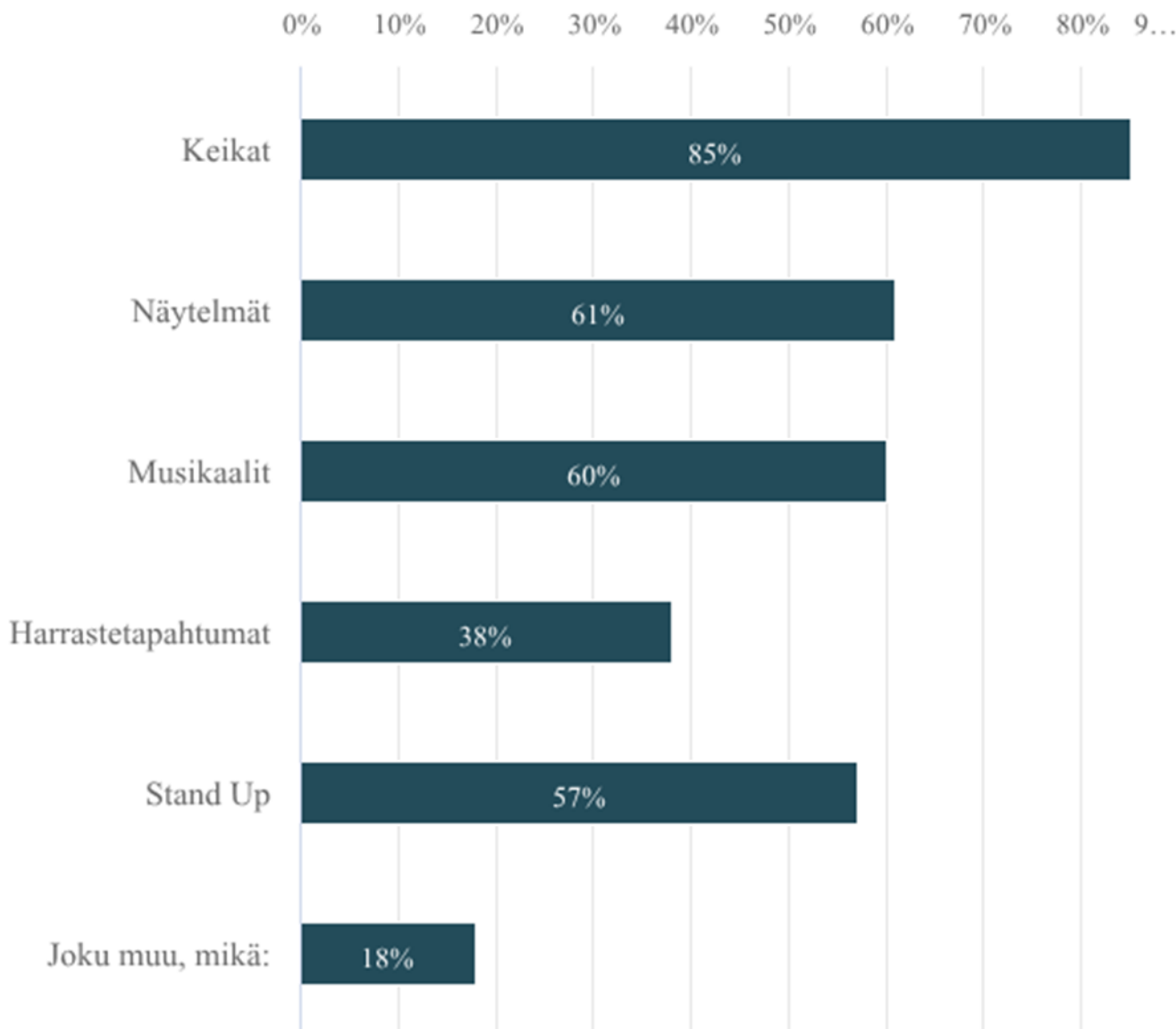
Seuraavaksi kysyttiin kuinka usein käyt tapahtumissa vuodessa. Kokonaisvastanneista 75 henkilöä käy erilaisissa kulttuuri tapahtumissa 1-2 kertaa vuodessa. Enemmän kuin 5 kertaa vuodessa käy 80 henkilöä. Suurinosa vastaajista käy noin 3-5 kertaa vuodessa kulttuuritapahtumissa. Kysymystä tarkennettiin esimerkeillä kuten keikat, näytelmät ja harrastustapahtumat. Ohjaten että vastaaja keskittyisi kulttuuriin ja ei pääsääntöisesti laskisi mukaan myös urheilutapahtumia.

Vaikka nuoriso on kiinnostunut nykypäivänä paljon e-urheilusta ja erilaisista älypuheliiniin liittyvästä toiminnasta, he silti käyvät erilaisissa tapahtumissa. Näin tämän hyvin positiivisena ajatellen Tampere-talon potentiaalisia nuoria kävijöitä, joista 71% käy vuosittain tapahtumissa yli kolme kertaa.

Taulukko 3. Kuinka usein käyt tapahtumissa vuodessa?

Seuraavassa kysymyksessä kysyttiin: mistä tapahtumista olet kiinnostunut. Vastauksia tuli 812 kappaletta. Tämä kysymyksessä oli mahdollisuus valita monta vaihtoehtoa sekä jos annetuista vaihtoehtoista puuttui jokin, oli vielä vaihtoehtona joku muu, mikä. Keikat oli ylivoimaisesti suosituin vaihtoehto 218 vastauksella. Seuraavina tulivat näytelmät ja musikaalit näillä oli vain kahden vastaajan ero näytelmien eduksi 155 vastaaja ja musikaalit 153 vastaajaa. Tämän jälkeen tuli standup 145 vastaajalla. Harrastetapahtumat sai 96 vastaaja. Tämä vastaus tässä yhteydessä tarkoittaa esimerkiksi sarjakuva, anime ja tube tapahtumia. Joku Muu, mikä vaihtoehdon vastauksia oli kokonaisuudessa 45 kappaletta. Vastauksista erottui edukseen baletti. Muuten laajasti erilaiset kulttuuri ja taide tapahtumat saivat hajanaisia ja yksittäisiä vastauksia.

Taulukko 4. Mistä tapahtumista olet kiinnostunut?

Viimeiseksi kysyttiin minkälaista ohjelmaa kyselyyn vastaajat toivoisivat Tampere-taloon. Muista poiketen tämä kysymys oli avoin. Vastaaja sai vastata kirjoittamalla. Näin ollen vastaukset olivat todella laidasta laitaan. Yhteensä vastauksia oli 256 kappaletta.

Tämän hetken suosittu pop artistit olivat laajasti kyselyssä edustettuna ja nämä nimet olivat esillä monissa vastauksissa. Unohtamatta rock keikkoja. Sekä ulkomaalaisten rock ja pop artistien konsertteja. Artisteja jotka ovat lopettaneet tai ovat tauolla olivat myös vastauksien joukossa. Kaikista artisteista Haloo Helsinki! nousi esille 9 kappaletta.

Musikaaleja ja balettia toivottiin todella paljon (31 ja 23 kpl) kyselyssä Tampere-talolle. Muutamissa (3kpl) musikaalivastauksissa erikseen mainittiin vuonna 2017 Tampere-talossa nähty Rock Horror Story-musikaali. Tämän jälkeen erottui standup kyselyssä esille (21 kpl). Tämän jälkeen kyselyssä tulivat erilaiset harrastetapahtumat kuten tubetukseen liittyvät, sekä animecon, ropecon ja tracon. Yhteensä mainintoja oli 16 kappaletta. Tracon järjestettiin viimeksi syyskuussa 2018 Tampere-talossa (Tampere-talon tapahtumakalenteri 2018). Kyselyn otannasta keräsin yhteen elämäntapatapahtumat kuten erikoisruokavalioihin ja hyvinvointiin liittyvät tapahtumat, jotka olivat yhden maininnan (15kpl) erolla yhtä suosittuja kuin harrastetapahtumat. Kyselyssä myös nousi esille mahdollinen laajempi opiskelija-alennus lipuista. Yksittäisiä mielenkiintoisia nostoa otannasta oli Burleski -ja dragshow ja elokuva-pelimusiikki konserttien esiintyminen kyselyssä.

6 YHTEENVETO

Mielenkiintoisia havaintoja ja eroja löytyi, kun vertailin Tampere-taloa ja näitä pohjoismaisia kulttuuritaloja keskenään.

Tukholman kulttuuritalon kotisivuilla ei löydy mainintaa ympäristövastuullisuudesta. Toisin kun Tampere-talon ja Alexelan kotisivuilla. Molempien sivuilta löytyy englanniksi kattavasti kerrottuna, kuinka kulttuuritalot edistävät ympäristövastuullisuutta. Tampere-talolla on huomattavasti kattavampi opiskelija-alennus, kun Alexelalla tai kulttuuritalolla. Tampere-talon omissa tuotannoissa on aina saatavilla opiskelija-alennus lippuja. Tukholman kulttuuritalon tapahtumista löytyy laajemmin opiskelija-alennuksia kuin Alexelan tapahtumista.

Tampere-talo erottuu edukseen siinä, että kotisivut ottavat huomioon vieraskieliset kävijät. Englanninkieliset sivut ovat aivan eri tasoa kuin Tukholman kulttuuritalolla tai Alexelalla. Suurin osa tapahtuma sivuistakin on englanniksi sisältäen tapahtuman esittelyn. Sekä tietoa löytyy huomattavasti helpommin kuin näiltä kahdelta mainitulta kulttuuritalolta. Kotimaisista kulttuuritaloista Kuopion Musiikkikeskukselta ei löydy englanninkielisiä sivuja. Sibeliustalon englannin kielisiltä sivuilta löytyy tietoa todella hyvin englanniksi.

Molemmat kulttuuritalot ottavat huomioon nuorisoa ja pohtivat heidän aktivointiaan. Kuopion Musiikkikeskus erottuu vastauksien perusteella edukseen. Sillä on paljon erilaisia toimenpiteitä, miten he ottavat huomioon kohderyhmän. Erottuvin näistä on se, että Musiikkikeskus on miettinyt asiakasraadin muodostamista kohderyhmästä. Näkisin että tämä voisi olla hyvä toimenpide jolla saadaan aktivoitua nuoria ja nuoria aikuisia kulttuuritalojen käyttäjäksi. Kuopion Musiikkikeskukselta löytyy tämän myötä myös tietoa tästä ikäryhmästä.

Kyselyssä esiin nousseet kulttuurialat mitä yleisö haluaisi nähdä Tampere-talossa ymmärtää hyvin. Näitä kulttuurialan tapahtumia ei ole suurissa määrin tarjolla. Tarkastellessa Tampere-talon ohjelmistoa elokuulta löytyy Suuri Kansainvälinen Balettigaala 2018 ja Pähkinäsärkijä nähtiin marraskuussa 2018. Musikaaleja ei ohjelmistosta löydy. Pop- ja rock konsertteja löytyy ohjelmistosta kohderyhmälle ja yleensä hyvin. Niitä on valta osa ohjelmistosta. Esimerkiksi Parisiin Kevät ja Uusi Päivä -jäähyväisshow marraskuussa 2018. Mielenkiintoinen huomio että Uusi Päivä -jäähyväisshow:sta ei ole opiskelijalippuja ollenkaan saatavilla. Tapahtuman tuottavat yhteistyössä Tampere-talo ja Yle. (Tampere-talo tapahtumakalenteri 2018.)

LOPUKSI

Suosittelisin Tampere-taloa suorittamaan säännöllisesti kävijäkyselyjä nuorisolle suunnattujen tapahtumien yhteydessä. Tampere-talo suoriutuu todella hyvin vertailussa pohjoismaisten kulttuuritalojen kanssa. Kyselyssäkin esiin tulleiden tämän hetken suosittujen artistien saanti konsertoimaan Tampere-talo ei aina onnistu. Takana voi olla esimerkiksi taloudellisia syitä tai artisti itse voi olla myös sitä mieltä, ettei Iso Sali ole sopiva esiintymispaikka tässä vaiheessa uraa. Seuraavana tuon esille kehittämis ehdotuksiani joita tein kyselyn perusteella.

Vuoropuhelua kohderyhmän kanssa. Pitäisin tärkeänä, että Tampere-talo kehittää vuoropuhelua kohderyhmän kanssa käyttäen some-kanavia, mistä nuorison löytää. Tampere Filharmonialla on Nuori kuuntelija klubi olemassa, joka on tarkoitettu 15-26-vuotiaille (Tampere Filharmonia 2018). Tampere-talo voisi tulevaisuudessa kehittää ja ottaa käyttöön tämän tyyppisen toiminnan, jotta saisivat tarkkaa tietoa kohderyhmän mieltymyksistä.

Sorsapuistosalin täyden potentiaalın hyödyntäminen. Tampere-talosta löytyy Sorsapuistosali joka vastaa hyvin paljon Tampereella Tullikamarin Pakkahuonetta, siellä esiintyy keväällä 2019 esimerkiksi Sanni, joka mainittiin kyselyssäkin. Tampere-talo voisi hyödyntää Sorsapuistosalia tämän kaltaisissa keikka tilanteissa. Voisi myös muuttaa nuorison kuvaa Tampere-talosta korkeakulttuurisena ja tehdä houkuttelevammaksi nuorisolle tämän. Tämä tila on jo paljon käytössä erilaisissa kongresseissa, messuissa ja yritysten tilaisuuksissa.

Nuoret yhteistyössä rakentamaan tapahtumia Tampere-taloon. Kyselyvastauksissa nousi esiin, että nuoret voisivat itse järjestää tapahtuman heille itselleen. Tätä voisi jatkojalostaa ja kehittää yhteistyössä esimerkiksi Tampereen Nuorisopalveluiden kanssa. Yhteistyössä nuorten ja Nuorisopalveluiden voitaisiin suunnitella tapahtumien sarja esimerkiksi Aulaklubille. Nuorisopalveluilta löytyy hyvät yhteydet nuoriin.

Säännöllisten kävijäkyselyiden teettäminen kohderyhmän tapahtumien yhteydessä. Suosittelisin Tampere-taloa suorittamaan säännöllisesti kävijäkyselyjä nuorisolle suunnattujen tapahtumien yhteydessä, jolloin Tampere-talon ohjelmatoimisto pysyy ajan tasalla siitä, mitä nuoriso haluaa Tampere-talon vaikutusalueella. Suosittelen kohdentamaan tämän somekanaviin mistä nuorison parhaiten löytää. Esimerkiksi Instagramiin jota kohderyhmä käyttää enemmän nykyään kuin Facebookia.

Nuorisoa houkutteleva näkökulma markkinoinnissa. Markkinointi on myös hyvä muistaa kohdentaa nuorisoon, koska kyselyssä mainittiin muutaman kerran, ettei markkinointi tavoita nuoria. Luultavasti some feedeissä ei ole niin aktiivisesti näkynyt tapahtumamainoksia. Markkinoinnissa kannattaa muistaa nuorisoa houkutteleva markkinointi näkökulma.

Aulaklubille enemmän nuorisoa houkuttelevia tapahtumia. Aulaklubille voisi nostaa enemmän mukaan kyselyssä esiin nousseita kulttuuriin ja taiteen aloja jotka ovat tässä tilassa mahdollisuus toteuttaa kuten esimerkiksi balettia, tanssia, stand uppia ja peli -ja elokuvaan keskittyneitä konsertteja. Pienempiä pop- ja rock-artistejä ja erilaisia esityksiä Aulaklubilla järjestetäänkin, mutta laajentaa tätä konseptia suunnaten tapahtumia myös nuorisolle. Unohtamatta markkinointia heille, että löytävät tapahtumiin. Nämä tapahtumat toimitaisivat matalan kynnyksen periaatteella koska

Aulaklubin tapahtumat ovat ilmaisia. Kyselyssä esiin noussut lipun hinta ei olisi tällöin nuorelle kävijälle este ja tämä tutustuisi taloon.

Tulevaisuudessa Tampere-talo voisi myös tehdä laajempia kyselytutkimuksia nuorille käyttäjille. Joissa pystyttäisiin tarkemmin vetämään johtopäätöksiä kyselyyn vastanneiden iän ja tapahtuma ehdotuksien mukaan.

Nuorisosta löytyvät tulevat Tampere-talon kävijät. Tampere-talon pyrkiessä olemaan kaikkien tamperelaisten kulttuuritalo, nämä teot taas toisivat taloa lähemmäksi sitä pyrkimystä.

LÄHTEET

Aamulehti 2018a. Tampere jakaa kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen toimijoille avustuksia yli 14 miljoonaa euroa - katso miten rahat kohdennetaan. Aamulehti 29.1.2018. Viitattu 21.9.2018. <https://www.aamulehti.fi/uutiset/tampere-jakaa-kulttuuri-ja-vapaa-aikapalvelujen-toimijoille-avustuksia-yli-14-miljoonaa-euroa-katso-miten-rahakohdennetaan-200697200/>

Aamulehti 2018b. Tampereen väkiluku kasvoi ennätyksellisesti vuonna 2017 – Uusi-ilmiö: naapurikunnat eivät enää houkuta entiseen tapaan. Aamulehti 26.1.20018. Viitattu 21.9.2018

Axela 2018a. Technical information. Viitattu 17.10.2018. <http://tallinconcerthall.com/en/contact/about-concert-hall/>

Axela 2018b. Conferences. Viitattu 17.10.2018. <http://tallinconcerthall.com/en/for-organisers/conferences/>

Axela 2018c. Exhibitions. Viitattu 17.10.2018. <http://tallinconcerthall.com/en/for-organisers/exhibition/>

Axela 2018d. Environmental policy. Viitattu 17.10.2018. <http://tallinconcerthall.com/en/environmental-policy/>

Axela 2018d. Environmental policy. Viitattu 17.10.2018. <http://tallinconcerthall.com/en/environmental-policy/>

Axela 2018e. Events. Viitattu 17.10.2018. <http://tallinconcerthall.com/en/schedule/>

Ammattinetti 2018. Tubettaja. Viitattu 19.11.2019. <http://www.ammattinetti.fi/amatit/detail/e9f5d4920a6534460084b1aff723b2eb>

Arto Lindholm (toim.) 2015 Ei-kävijästä osalliseksi – Osallistuminen, osallistaminen ja osallisuus kulttuurialalla. Humanistinen ammattikorkeakoulu, Helsinki.

Finlandia-klubi 2018. Viitattu 22.10.2018. <https://www.finlandia-klubi.fi/finlandia-klubi>

Helsingin Sanomat 2018. Saksa nostaa kulttuurimäärärahoja 1,78 miljardiin – ”Taide ja kulttuuri ovat demokraattisen yhteiskunnan perustekijöitä”, sanoo ministeri. Helsingin Sanomat 2.7.2018. Viitattu 21.9.2018. <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005740984.html?ref=rss>

<https://www.aamulehti.fi/uutiset/tampereen-vakiluku-kasvoi-ennatyksellisesti-vuonna-2017-uusi-ilmio-naapurikunnat-eivat-ena-houkuta-entiseen-tapaan-200751020/>

Ilta-Sanomat 2018a. Näin se toimii: 9 ”liian noloa” kysymystä ja vastausta kilpapelaaamisesta. Viitattu 14.11.2018. <https://www.is.fi/digitoday/esports/art-2000005081282.html>

Ilta-Sanomat 2018b. Kilpapelaaamisessa liikkuu poskettomasti palkintorahaa – Ruotsi jäi Suomen taakse. Viitattu 14.11.2018. <https://www.is.fi/digitoday/esports/art-2000005893000.html>

- Ita-Sanomat 2018c. Tampereella kovia esports-suunnitelmia: Mukana Ideapark, Särkänniemi, Classic, Pyrintö. Viitattu 14.11.2018. <https://www.is.fi/digitoday/esports/art-2000005896902.html>
- Karjalainen Asko, 2002. Mitä Benchmarking-arvionti on. Viitattu 19.11.2018 <http://www.oulu.fi/w5w/benchmarking/bm.RTF>
- Kulturhuset 2018a. Kulturhuset Stadsteatern. Viitattu 19.10.2018. <http://kulturhuset.stockholm.se/English/?id=4509&epslanguage=en>
- Kulturhuset 2018b. About Kulturhuset Stadsteatern. Viitattu 19.10.2018. <http://kulturhuset.stockholm.se/English/About-Kulturhuset-Stadsteatern/>
- Kulturhuset 2018c. Studion. Viitattu 19.10.2018. <http://kulturhuset.stockholm.se/Documents/Evenemang/Studion%20info.pdf>
- Kulturhuset 2018d. TioTretton. Viitattu 19.10.2018. <http://kulturhuset.stockholm.se/Besok-oss/uthyrning/TioTretton/>
- Kulturhuset 2018e. Libraries. Viitattu 19.10.2018. <http://kulturhuset.stockholm.se/English/Libraries/>
- Kulturhuset 2018f. Free Speech Festival: 14 november. Viitattu 13.11.2018. <http://kulturhuset.stockholm.se/ForumDebatt/Evenemang/2018/Free-Speech-Festival/14-november/>
- Kulturhuset 2018g. K - AV DIMEN ABDULLA INSPIRERAD AV LEILA. Viitattu 13.11.2018. <http://kulturhuset.stockholm.se/Teater/Klara-Soppteater/Pjaser/2018/K/?scrollTo=content-anchor>
- Kulturhuset 2018h. Jenny Lysander + Jake Bellissimo (US) + Panhandler. Viitattu 13.11.2018. <http://kulturhuset.stockholm.se/Musik/Evenemang/2018/Jenny-Lysander--Jake-Bellissimo/>
- Kuopion kaupunginorkesteri 2018. Lapset ja nuoret. Viitattu 9.11.2018. <https://www.kuopionkaupunginorkesteri.fi/yleisotyo/lapset-ja-nuoret/>
- Kuopion Musiikkikeskus 2017. Paketit 2017. Viitattu 20.10.2018. https://kuopionmusiikkikeskus.fi/wp-content/uploads/2017/08/KuopionMusiikkikeskus_Paketit2017_WEB_120117.pdf
- Kuopion Musiikkikeskus 2018a. Esittely. Viitattu 20.10.2018. <https://www.kuopionmusiikkikeskus.fi/tietoa-talosta/esittely/>
- Kuopion Musiikkikeskus 2018b. Konserttisali. Viitattu 20.10.2018. <https://www.kuopionmusiikkikeskus.fi/tilat/konserttisali/>
- Kuopion Musiikkikeskus 2018c. Piippuhylly. Viitattu 20.10.2018. <https://www.kuopionmusiikkikeskus.fi/tilat/piippuhylly/>
- Kuopion Musiikkikeskus 2018d. Kamarimusiikkisali. Viitattu 20.10.2018. <https://www.kuopionmusiikkikeskus.fi/tilat/kamarimusiikkisali/>
- Kuopion Musiikkikeskus 2018e. Ohjelmisto. Viitattu 20.10.2018. <https://www.kuopionmusiikkikeskus.fi/ohjelmisto/?kuukausi=2018-11>
- Kuopion Musiikkikeskus 2018f. St Petersburg Festival Ballet: Joutsenlampi Baletti. Viitattu 13.11.2018. <https://www.kuopionmusiikkikeskus.fi/ohjelmisto/st-petersburg-festival-ballet-joutsenlampi-baletti/>

Merikivi, Jani & Myllyniemi, Sami & Salasuo, Mikko 2016. Media hanskassa. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2016 mediasta ja liikunnasta. Teoksessa Jani Merikivi & Sami Myllyniemi & Mikko Salasuo (toim.) Media hanskassa. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2016 mediasta ja liikunnasta. Valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan julkaisuja, nro 55, 9-122. Viitattu 23.11.2018. https://www.nuorisotutkimus-seura.fi/images/julkaisuja/media_hanskassa.pdf

Merikivi, Jani & Myllyniemi, Sami & Salasuo, Mikko 2016. Media hanskassa. Infografiikka. Viitattu 23.11.2018. https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2013/05/Infografiikka_vapaa_aikatutkimus.pdf

Nuorten Tampere 2018. Kulttuurinen nuorisotyö. Viitattu 14.11.2018. <http://www.nuortentampere.fi/kulttuurinentyo/>

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:20. Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategia 2025. Helsinki: Valtioneuvoston hallintoyksikkö. 2017.

Redbull 2018. eSports on urheilun tulevaisuus. Viitattu 14.11.2018. <https://www.redbull.com/fi-fi/esports-on-urheilun-tulevaisuus>

Savon Sanomat 2018. Animecon Kuopiossa lähes loppuunmyyty - katso kuvasarja tapahtumasta. Viitattu 9.11.2018. <https://www.savonsanomat.fi/kulttuuri/Animecon-Kuopiossa-lahes-loppuunmyyty-katso-kuvasarja-tapahtumasta/1015562>

Sibeliustalo 2018a. Historia ja arkkitehtuuri. Viitattu 22.10.2018. <https://www.sibeliustalo.fi/sibeliustalo/historia-ja-arkkitehtuuri>

Sibeliustalo 2018b. Tapahtumajärjestäjille. Viitattu 22.10.2018. <https://www.sibeliustalo.fi/sibeliustalo/tapahtumajarjestajat>

Sibeliustalo 2018c. Pääsalin Venueinfo 2018. Viitattu 22.10.2018. <https://www.sibeliustalo.fi/sites/default/files/sibeliustalo-paasali-venueinfo-2018.pdf>

Sibeliustalo 2018d. Finlandia-klubi. Viitattu 22.10.2018. <https://www.sibeliustalo.fi/tapahtumat/finlandia-klubi>

Sibeliustalo 2018e. Tapahtumat. Viitattu 22.10.2018. <https://www.sibeliustalo.fi/tapahtumat?month=2018-11&venue=>

Sibeliustalo 2018f. Kokoukset ja juhlat/kokoukset-lahti. Viitattu 22.10.2018. <https://www.sibeliustalo.fi/kokoukset-ja-juhlat/kokoukset-lahti>

Sibeliustalo 2018g. Toimintamme perusta ja tavoitteet. Viitattu 22.10.2018. <https://www.sibeliustalo.fi/yritys/toimintamme-perusta-ja-tavoitteet>

Sibeliustalo 2018h. Yhteiskuntavastuu. Viitattu 22.10.2018. <https://www.sibeliustalo.fi/yritys/yhteiskuntavastuu>

Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes, Paula Sajavaara. Tutki ja kirjoita. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki 2012.

Suomen Kulttuurirahasto 2015. Rahan Kosketus, Miten taidetta Suomessa rahoitetaan? Viitattu 29.10.2018. https://skr.fi/sites/default/files/skr7/tiedostot/Rahan_kosketus.pdf

Taidetestaajat 2018. Info. Viitattu 9.11.2018. <https://www.taidetestaajat.fi/info>

Tampere Filharmonia 2018. Opiskelijat ja nuoret. Viitattu 13.11.2018. <https://tamperefilharmonia.fi/lapset-ja-nuoret/opiskelijat-ja-nuoret/>

Tampere-talo 2018a. Tilat 2018. Viitattu 21.9.2018. <https://tampere-talo.fi/jarjestajille/tilat/>

Tampere-talo 2018b. Tampere-talon toimintakertomus 2017. Viitattu 21.9.2018. <https://tampere-talo.fi/wp-content/uploads/2018/04/Tampere-talon-toimintakertomus-2017-taloustietoineen.pdf>

Tampere-talo 2018c. Ympäristövastuullisuus. Viitattu 18.10.2018. <https://tampere-talo.fi/ymparistovastuullisuus/#muut>

Tampere-talo 2018d. Tampere-talo järjestää ylimääräisen bussikuljetuksen Tampereelta Helsinkiin Wienin filharmonikkojen konsertin jälkeen. Viitattu 18.10.2018. <https://tampere-talo.fi/ajankohtaista/ylimaarainen-bussikuljetus-wienin-filharmonikot/>

Tampere-talo 2018e. Sami Hedberg Show (K-18). Viitattu 19.11.2018. <https://tampere-talo.fi/tapahtumat/sami-hedberg-show-k-18/>

Tampere-talo 2018f. Tampere-talon tapahtumakalenteri 2018. Viitattu 20.11.2018. <https://tampere-talo.fi/tapahtumat/>

Tampere-talo 2018g. Facebook päivitys kyselystä. Viitattu 13.11.2018. https://www.facebook.com/tamperetalo/photos/a.383235474629/10156257642324630/?type=3&_xts=%5B%5D=68.ARAoyTaYNsvvYSlmJd8JDXYkz1qIz2M4L8eafHqKBRBvVzk1ZCe_1fxamtAC8Ra-SiIXEC2cgNC6adUq1xsb2XAolygXmJ2u5Np9UrBU-A5zQlAxdmjaemcu-BriXZ2xhcECQap59cetz3uM33QrbimGZNRuJQXsdsWckHSQMk5FV9l6l8sad-KMgo&_tn=EEHH-R

Tietoa Nuorista 2018a. Valtion nuorisoneuvosto. Viitattu 27.9.2018. <https://tieto-anuorista.fi/nuora/>

Tietoa Nuorista 2018b. Nuorten määrä. Viitattu 28.9.2018. <https://indikaattorit.tieto-anuorista.fi/taustaindikaattorit/nuorten-maara-2>

Tietoarkisto 2010. Kyselylomakkeen laatiminen. KvantiMOTV. Viitattu 23.11.2018. <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html>

Tietoarkisto 2010. Kyselylomakkeen laatiminen. Viitattu 19.11.2018. <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html#laajuus>

Tilastokeskus 2018. Vapaa-ajan osallistuminen 2017 – Kulttuuriosallistumisen muutokset. Viitattu 26.11.2018. http://stat.fi/til/vpa/2017/01/vpa_2017_01_2018-11-21_fi.pdf

Troot Network 2018. Tuben vaikuttavuus 2018. <https://troot.network/fi/tube-2018/>

Tubetour 2018. Info. Viitattu 19.11.2018. <https://tubetour.fi/#info>

Turun-Sanomien 2014. Asiantuntija: Ympäristövastuullinen matkailu kasvava trendi. Viitattu 24.11.2018. <https://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/623641/Asiantuntija+Ymparistovastuullinen+matkailu+kasvava+trendi>

Ville Laine. Tamperelainen nettisivut 2018. Keikka-arvio: Herkkä Mokoma onnistui koskettamaan Tampereella. Viitattu 19.11.2018. <https://www.tamperelainen.fi/artikkeli/618280-keikka-arvio-herkka-mokoma-onnistui-koskettamaan-tampereella>

Visit Estonia 2018. Alexelan konserttitalo. Viitattu 17.10.2018. <https://www.visitestonia.com/fi/alexelan-konserttitalo>